

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 18. juli 2019

Sag BS-50759/2018-HJR

A
(advokat Troels Miltoft)

mod

Codan Forsikring A/S
(advokat Kåre Højerup)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Vestre Landsrets 7. afdeling den 18. september 2018.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Thomas Rørdam, Marianne Højgaard Pedersen og Vibeke Rønne.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at indkærede, Codan Forsikring A/S, skal anerkende, at Codan Forsikring under hovedforhandlingen for byretten afgav en bindende proceserklæring og derved uigenkaldeligt accepterede As erstatningsopgørelse i sagen, subsidiært at Codan Forsikring nægtes tilladelse til at fremsætte nye anbringender om erstatningsopgørelsen for landsretten.

Indkærede, Codan Forsikring A/S, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den 27. juni 2012 blev A påkørt af en bilist, som var ansvarsforsikret hos Codan Forsikring. To dage senere var A involveret i en soloulykke, hvor hans bil blev totalskadet. Der blev efterfølgende konstateret skader og gener i nakken mm. med bl.a. varigt mén og erhvervsevnetab til følge. Spørgsmålet for byretten var

navnlig, om As skader og gener helt eller delvist kunne henføres til påkørslen den 27. juni 2012.

Under forberedelsen af sagen for byretten bestred Codan Forsikring flere gange As tabsopgørelse og opfordrede ham til at opgøre sit krav på ny, bl.a. med udgangspunkt i udtalelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. A imødekom opfordringerne og opgjorde og justerede løbende sit erstatningskrav på baggrund af Codan Forsikrings bemærkninger. I sit påstandsdokument af 12. februar 2018 fremkom A med en endelig tabsopgørelse, som bl.a. indeholdt fastsættelse af hans årsløn i relation til erhvervsevnetabet. Codan Forsikring havde afgivet sit påstandsdokument fire dage før, dvs. den 8. februar 2018, hvori provokationen om opgørelse af et endeligt krav i henhold til de seneste udtalelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring var blevet gentaget.

Af retsbogen for hovedforhandlingen i byretten den 5. marts 2018 fremgår bl.a.:

"Sagsøgte oplyste, at sagsøgers krav, som dette nu er opgjort i påstandsdokumentet, ikke længere bestrides."

Ved Randers Rets dom af 3. april 2018 blev Codan Forsikring frifundet, idet byretten fandt, at der ikke var årsagssammenhæng mellem påkørslen den 27. juni 2012 og As skader og gener. Af dommen fremgår bl.a.:

"Codan Forsikring A/S har under hovedforhandlingen ikke bestridt As opgørelse af sit krav."

A ankede dommen til Vestre Landsret med en betalingspåstand svarende til den endelige påstand i byretten. Codan Forsikring påstod stadfæstelse, subsidiært betaling af et mindre beløb. Codan Forsikring bestred erstatningsopgørelsen, herunder den årsløn, som var lagt til grund i opgørelsen. I foreløbig ankeduplik oplyste Codan Forsikring, at selskabet under ankesagen og efter advokatskifte internt i selskabet havde foretaget en fornyet gennemgang af sagen, herunder af tabsopgørelsen, hvilket havde ført til, at selskabet nu bestred opgørelsen.

Ved kendelse af 18. september 2018 tillod landsretten, at Codan Forsikring fremkom med en subsidiær påstand og dertil knyttede anbringender, hvorved tabsopgørelsen blev bestridt. Landsrettens begrundelse lyder som følger:

"Der er ikke grundlag for at anse den proceserklæring, som Codan Forsikring A/S ifølge retsbog af 5. marts 2018 fremkom med vedrørende erstatningskravets opgørelse, for at række videre end til sagens behandling for byretten."

Den omstændighed, at kravet ikke har været omtvistet i 1. instans, findes ikke at stille A bevismæssigt ringere under ankesagen. Da den nye påstand og de dertil knyttede anbringender er fremkommet i ankestævningen, og da A har tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser, tillader landsretten, at påstanden og anbringenderne gøres gældende for landsretten, jf. retsplejelovens § 383, stk. 2.”

Parternes synspunkter

A har til støtte for sin principale påstand navnlig anført, at Codan Forsikring under hovedforhandlingen i byretten har afgivet en klar og tydelig erklæring om ikke at bestride As erstatningsopgørelse. Det følger af retspraksis, at en sådan proceserklæring kan binde Codan Forsikring under ankesagen.

Proceserklæringens ordlyd er klar og ubetinget og blev afgivet på et fuldt oplyst grundlag uden forbehold eller betingelser, der begrænser erklæringens rækkevidde. Da faktum for landsretten endvidere er det samme som for byretten, og der hverken foreligger ny administrativ praksis eller retspraksis på området, er der ikke grundlag for at fortolke erklæringen indskrænkende eller for at tilsidesætte erklæringen på baggrund af urigtige eller bristende forudsætninger. Proceserklæringen er derfor efter almindelige aftaleretlige regler også bindende for Codan Forsikring under ankesagen.

A har til støtte for sin subsidiaire påstand anført navnlig, at det vil være i strid med to-instansprincippet, såfremt det tillades Codan Forsikring at fremsætte de nye anbringender for landsretten, idet landsretten i så fald som eneste instans vil skulle tage stilling til erstatningsopgørelsen.

Codan Forsikring har til støtte for sin påstand anført navnlig, at der med erklæringens afgivelse for byretten ikke blev indgået en procesaftale mellem parterne, og at proceserklæringen ikke kan udstrækkes til ankesagens behandling.

Codan Forsikring afgav proceserklæringen alene med henblik på at skære sagen til for byretten, hvilket også fremgår af dommens formulering, hvorefter Codan Forsikring ”under hovedforhandlingen” ikke har bestridt As opgørelse af sit krav. Erklæringen besidder ikke en fasthed og klarhed, som eventuelt kan føre til, at Codan Forsikring ikke kan gøre indsigelser over for As erstatningsopgørelse i ankesagen. Retsbogen angiver i hovedtræk det, der er passeret ved hovedforhandlingen, men er ikke en del af dommen og har i øvrigt ingen retskraft. Formuleringen i dommen af proceserklæringen viser, at den netop kun havde relation til hovedforhandlingen i 1. instans.

Det følger af retsplejelovens § 383, stk. 2, og af retspraksis, at nye anbringender kan medtages i behandlingen af en ankesag. I den konkrete sag vil det føre til et

uforholdsmæssigt tab for Codan Forsikring, såfremt anbringenderne angående tabsopgørelsen ikke tillades fremsat i ankesagen.

Højesterets begrundelse og resultat

Der er enighed mellem parterne om, at Codan Forsikring A/S under hovedforhandlingen i byretten afgav en proceserklæring om, at As erstatningsopgørelse ikke længere blev bestridt. Sagen angår, om proceserklæringen også er bindende under landsrettens behandling af ankesagen.

Rækkevidden af en proceserklæring må afgøres ved fortolkning af den pågældende erklæring under hensyntagen til dens ordlyd, formål og forudsætninger samt sagens omstændigheder i øvrigt.

Codan Forsikring havde under skriftvekslingen forud for hovedforhandlingen i byretten bestridt As erstatningsopgørelse og flere gange opfordret ham til at opgøre kravet på ny. A reviderede sit krav og fremkom med en endelig erstatningsopgørelse forud for hovedforhandlingen. Opgørelsen var foretaget på grundlag af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings seneste udtalelser, således som Codan Forsikring havde opfordret A til at gøre. På denne baggrund oplyste Codan Forsikring under hovedforhandlingen, at erstatningsopgørelsen i As påstandsdokument ikke længere blev bestridt. Codan Forsikring har ikke anført, at der skulle foreligge urigtige eller bristende forudsætninger for proceserklæringen. Under disse omstændigheder finder Højesteret, at erklæringen, der efter sin ordlyd ikke er begrænset til alene at angå sagen i byretten, også er bindende for ankesagen.

Codan Forsikring er herefter afskåret fra for landsretten mod As protest at bestride hans erstatningsopgørelse, således som den var endeligt opgjort forud for hovedforhandlingen i byretten.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse ændres, således at Codan Forsikring A/S nægtes tilladelse til at fremsætte nye anbringender for landsretten, som bestrider As endelige erstatningsopgørelse, således som den forelå ved hovedforhandlingen i byretten.

Codan Forsikring A/S skal i kæremålsomkostninger for Højesteret betale 6.250 kr. til A. Beløbet skal betales inden 14 dage efter denne kendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.